

Anonimizirana verzija

Prijevod

C-206/24 – 1

Predmet C-206/24

Zahtjev za prethodnu odluku

Datum podnošenja:

14. ožujka 2024.

Sud koji je uputio zahtjev:

Cour de cassation (Francuska)

Datum odluke kojom se upućuje zahtjev:

13. ožujka 2024.

Žalitelji:

YX

Logistica I Gestio Caves andorrannes I Vida SA

Druge stranke u kasacijskom postupku:

Ministre de l'Économie, des Finances et de la Relance

Directeur général des douanes et droits indirects

[*omissis*]

FRANCUSKA REPUBLIKA

U IME FRANCUSKOG NARODA

PRESUDA COUR DE CASSATION, CHAMBRE COMMERCIALE,
FINANCIÈRE ET ÉCONOMIQUE (KASACIJSKI SUD, TRGOVAČKO,
FINACIJSKO I GOSPODARSKO VIJEĆE, FRANCUSKA) OD 13. OŽUJKA
2024.

1. Osoba YX [*omissis*] 99000 Andora [Kneževina Andora],

HR

2. društvo Logistica I Gestio Caves andorrannes I Vida, prijašnjeg naziva Caves Andorranes, dioničko društvo, sa sjedištem [u] [omissis] 99000 Andora [Kneževina Andora],

podnijeli su [omissis] žalbu br. [omissis] protiv presude koju je 10. veljače 2020. donio cour d'appel de Toulouse (1ère chambre, section 1) (Žalbeni sud u Toulouseu, Francuska) (Prvo vijeće, prvi odjel) u sporu između njih i:

1. ministrea de l'économie, des finances et de la relance (ministar gospodarstva, financija i oporavka, Francuska), s domicilom [u] [omissis] 75572 Pariz [omissis] [Francuska]

2. glavnog direktora za carine i neizravno oporezivanje, s domicilom [u] [omissis] 93558 Montreuil [omissis] [Francuska],

drugih stranaka u kasacijskom postupku.

Žalitelji u prilog svojoj žalbi ističu jedan kasacijski razlog.

[omissis].

[omissis], [postupovna razmatranja]

[T]rgovačko, financijsko i gospodarsko vijeće Cour de cassation (Kasacijski sud), [omissis], nakon vijećanja u skladu sa zakonom donijelo je sljedeću presudu.

Činjenice i postupak

- 1 U skladu s pobijanom presudom ([Coura d'appel de] Toulouse (Žalbeni sud u Toulouseu) od 10. veljače 2020.) andorski uvoznici uvezli su u Andoru u razdoblju od 1988. do 1991., posredstvom društva Ysal, carinskog zastupnika sa sjedištem u Francuskoj, robu podrijetlom osobito iz trećih zemalja u odnosu na Europsku uniju. Taj je uvoz doveo do plaćanja uvozne carine u Francusku.
- 2 Komisija Europskih zajednica objavila je 23. siječnja 1991. mišljenje o ukidanju oporezivanja robe podrijetlom iz trećih zemalja koja se uvozi u Andoru kojim se Francuskoj nalaže da u roku od 30 dana prestane zahtijevati da se roba koja se uvozi u Andoru pusti u slobodan promet u Zajednici kad prelazi preko francuskog državnog područja.
- 3 Društvo Ysal podnijelo je 9. travnja 2002. tužbu protiv carinske uprave kako bi joj se naložilo da mu isplati naknadu štete koja odgovara carini koju je neosnovano naplatila u razdoblju od 1988. do 1991. prilikom uvoza u Andoru. Tribunal d'instance (Općinski sud, Francuska) odbio je njegove zahtjeve 27. siječnja 2004.
- 4 Društvo Ysal podnijelo je 20. svibnja 2008. tužbu protiv carinske uprave tribunalu d'instance (Općinski sud) za povrat carine koja je neosnovano naplaćena na temelju uvoznih deklaracija podnesenih u razdoblju od 1988. do 1991. Presudom

od 15. lipnja 2010. tribunal d'instance (Općinski sud) proglašio je tužbu društva Ysal nedopuštenom zbog nedostatka aktivne procesne legitimacije i pravnog interesa. Tu je presudu potvrdio cour d'appel de Toulouse (Žalbeni sud u Toulouseu) presudom od 13. prosinca 2011. Presudom od 21. siječnja 2014. [omissis] Cour de cassation (Kasacijski sud) odbio je žalbu koju je podnijelo društvo Ysal.

- 5 Nakon što su društvu Ysal vratili uvoznu carinu koju je ono podmirilo u njihovo ime, andorski uvoznici, čija su prava subrogacijom prešla na društvo Logistica I Gestio Caves Andorranes I Vidal (društvo Caves andorranes) i osobu YX, podnijeli su 16. srpnja 2015. tužbu protiv carinske uprave radi plaćanja iznosa koji odgovara neosnovanoj naplaćenoj carini.
- 6 Tribunal de grande instance de Toulouse (Okružni sud u Toulouseu, Francuska) odbio je 4. srpnja 2017. zahtjeve koje su podnijeli društvo Caves andorranes i osoba YX, a cour d'appel de Toulouse (Žalbeni sud u Toulouseu) presudom od 10. veljače 2020. potvrdio je presudu tog suda.
- 7 U svrhu odbijanja zahtjeva društva Caves andorranes i osobe YX, cour d'appel de Toulouse (Žalbeni sud u Toulouseu) utvrdio je da bi carinska uprava, kako bi izvršila povrat po službenoj dužnosti predviđen člankom 2. Uredbe Vijeća (EEZ) br. 1430/79 od 2. srpnja 1979. o povratu ili otpustu uvoznih ili izvoznih carina (u dalnjem tekstu: Uredba od 2. srpnja 1979.) i člankom 236. stavkom 2. trećim podstavkom Uredbe Vijeća (EEZ) br. 2913/92 od 12. listopada 1992. o Carinskom zakoniku Zajednice (u dalnjem tekstu: Carinski zakonik Zajednice), trebala raspolagati elementima koji su potrebni za utvrđivanje iznosa carine koja se može vratiti i identiteta svakog dužnika a da pritom ne mora provesti prekomjernu istragu.
- 8 Društvo Caves andorranes i osoba YX, koji su podnijeli žalbu u kasacijskom postupku protiv te presude, prigovaraju tomu što su u presudi odbijeni njihovi zahtjevi.

Ispitivanje kasacijskog razloga

Prvi dio kasacijskog razloga

- 9 [omissis]. [razmatranja o nacionalnom postupovnom pravu]

Četvrti dio kasacijskog razloga

Opis kasacijskog razloga

- 10 Društvo Caves andorranes i osoba YX prigovaraju tomu što su u presudi odbijeni njihovi zahtjevi, iako su „carinska tijela dužna vratiti uvozne carine po službenoj dužnosti čim sama utvrde, u roku od tri godine od dana kad je o iznosu carine

obaviješten dužnik, da njezin iznos nije bio zakonski utemeljen prilikom plaćanja; [tvrde] da je cour d'appel de Toulouse (Žalbeni sud u Toulouseu), koji je u zakon dodao jedan uvjet, time što je u svrhu odbijanja svih zahtjeva upućenih directionu générale des douanes et des droits indirects de Midi-Pyrénées (Glavna uprava za carine i neizravno oporezivanje za regiju Pirineji-Jug, Francuska) utvrdio da carinska uprava, kako bi izvršila povrat po službenoj dužnosti, treba raspolažati svim elementima koji su potrebni za utvrđivanje iznosa carine koja se može vratiti i identiteta svakog dužnika a da pritom ne mora provesti prekomjernu istragu, povrijedio članak 2. Uredbe od 2. srpnja 1979., koja je u biti naknadno kodificirana u članku 236. stavku 2. Carinskog zakonika Zajednice.

- 11 U žalbi se postavlja pitanje nalaže li se provedbom članka 2. stavka 2. Uredbe od 2. srpnja 1979., koji je postao članak 236. stavak 2. Carinskog zakonika Zajednice, da carinska uprava raspolaže dovoljnim podacima koji se odnose na carinskog dužnika i carinski dug a da pritom ne mora provesti prekomjernu istragu.
- 12 [omissis] [U] žalbi se postavlja i preliminarno pitanje može li carinsko tijelo izvršiti povrat po službenoj dužnosti nakon isteka roka od tri godine od dana kad je o iznosu carine obaviješten dužnik.
- 13 Ta pitanja još nisu postavljena Couru de cassation (Kasacijski sud).

Pregled primjenjivih propisa

Pravo Unije

- 14 Na naplatu carine koju države članice izvršavaju u ime Zajednice za robu uvezenu u Europsku uniju primjenjuju se samo propisi Unije, u skladu s načelom nadređenosti prava Zajednice koje je postalo pravo Unije (presuda Daniel Adam Popławski od 24. lipnja 2019., C-573/17, t. 58. i 61.).
- 15 Člankom 2. stavkom 1. Uredbe od 2. srpnja 1979. određuje se da se uvozne carine vraćaju ili otpuštaju do iznosa za koji je nadležnim tijelima pružen zadovoljavajući dokaz da je iznos tih carina knjižen za robu u pogledu koje nije nastao nikakav carinski dug ili u pogledu koje se carinski dug nije otpisao plaćanjem njegova iznosa ili zastarom, ili je zbog nekog razloga veći od iznosa koji je zakonski trebalo platiti.
- 16 U stavku 2. tog članka navodi se da se uvozne carine vraćaju ili otpuštaju zbog jednog od razloga navedenih u stavku 1. nakon podnošenja zahtjeva carinarnici u roku od tri godine od dana kad je tijelo zaduženo za naplatu uknjižilo iznos tih carina i da nadležna tijela vraćaju ili otpuštaju dug po službenoj dužnosti ako sama u tom roku otkriju postojanje jedne od nepravilnosti iz stavka 1.
- 17 U članku 236. stavku 2. Carinskog zakonika Zajednice, koji se primjenjuje od 1. siječnja 1994. i u kojem se preuzimaju odredbe članka 2. Uredbe od 2. srpnja

1979., navodi se da se uvozne ili izvozne carine vraćaju ili otpuštaju nakon podnošenja zahtjeva carinarnici u roku od tri godine od dana kad je o iznosu tih carina obaviješten dužnik. Rok će se prodljiti ako osoba pruži dokaz da je bila spriječena podnijeti zahtjev u navedenom roku zbog nepredviđenih okolnosti ili više sile. Ako sama carinska tijela u ovom roku otkriju postojanje jedne od nepravilnosti iz stavka 1. podstavaka prvog i drugog, ona vraćaju ili oprštaju dug po službenoj dužnosti.

Obrazloženje zahtjeva za prethodnu odluku

- 18 Između Kneževine Andore i Europske ekonomске zajednice 28. lipnja 1990. sklopljen je sporazum čijim se člankom 2. određuje da se između Europske ekonomске zajednice i Kneževine Andore uspostavlja carinska unija za proizvode obuhvaćene poglavljima 25. do 97. usklađenog sustava, u skladu s postupkom i uvjetima iz poglavlja 1., te se u njegovu članku 24. [određuje] da stupa na snagu 1. srpnja 1990.
- 19 Društvo Caves andorranes i osoba YX tvrde da se na obvezu povrata uvoznih ili izvoznih carina po službenoj dužnosti koju imaju carinska tijela ako utvrde da su one neosnovane, a koja se predviđa člankom 2. stavkom 2. Uredbe od 2. srpnja 1979., primjenjuje samo uvjet poštovanja roka i da uprava nije dužna [izvršiti povrat] po službenoj dužnosti samo ako više od tri godine od dana kad je o iznosu carine obaviješten dužnik osporava neosnovanost te carine
- 20 Tvrde da se tim odredbama ne predviđa da carinska tijela, kako bi vratila neosnovano naplaćenu carinu, trebaju raspolagati svim elementima koji su potrebni za utvrđivanje iznosa carine i identiteta svakog dužnika a da pritom ne moraju provesti prekomjernu istragu.
- 21 Iz toga zaključuju da je cour d'appel de Toulouse (Žalbeni sud u Toulouseu) u članak 2. stavak 2. navedene uredbe dodao uvjet koji ta odredba ne sadržava.
- 22 Carinska uprava pak tvrdi da može vratiti uvozne ili izvozne carine po službenoj dužnosti samo ako raspolaže svim elementima koji joj omogućuju da utvrdi su te carine neosnovano naplaćene i da ih treba vratiti.
- 23 Tvrdi da u ovom slučaju ne bi mogla vratiti uvozne carine po službenoj dužnosti kad ne bi raspologala svim informacijama potrebnima kako bi sama utvrdila nužnost takvog povrata. Dodaje da se od nje ne može tražiti da sama provede opsežnu istragu kako bi utvrdila iznos carine koji treba vratiti svakom od subjekata o kojima je riječ.
- 24 Čini se da Sud Europske unije nije donio odluku o uvjetima u kojima uprava treba vratiti carinu ako utvrdi da nije bila osnovana.
- 25 Cour de cassation (Kasacijski sud) želi doznati treba li odredbe članka 2. stavka 2. Uredbe od 2. srpnja 1979. i članka 236. stavka 2. Carinskog zakonika Zajednice, u

skladu s kojima nadležno tijelo vraća carinu po službenoj dužnosti ako sâmo utvrdi da ta carina nije zakonski utemeljena, tumačiti na način da je nadležno tijelo dužno vratiti po službenoj dužnosti carinu koja nije zakonski utemeljena samo ako u tu svrhu raspolaže svim potrebnim elementima i ako, u slučaju da njima ne raspolaže, ne mora provesti prekomjernu istragu.

- 26 Kad je riječ o rokovima u kojima treba vratiti neosnovano naplaćenu carinu, glavna državna odvjetnica tvrdi da se obveza carinskog tijela da vrati carinu u situaciji koja je istovjetna onoj o kojoj odlučuje Cour de cassation (Kasacijski sud) može izvršiti, u skladu s člankom 2. Uredbe od 2. srpnja 1979. ili člankom 236. stavkom 2. Carinskog zakonika Zajednice, samo u roku od tri godine od dana kad je o iznosu carine obaviješten dužnik.
- 27 Sud upućuje na članak 236. stavak 2. prvi podstavak Carinskog zakonika Zajednice i presuđuje da gospodarski subjekt, nakon što Sud proglaši nevaljanom antidampinšku uredbu, u načelu više neće moći zatražiti povrat antidampinške pristojbe koju je platio na temelju te uredbe ako je istekao rok od tri godine predviđen člankom 236. stavkom 2. Carinskog zakonika Zajednice. Naime, u skladu s člankom 236. stavkom 2. Carinskog zakonika Zajednice, carina koja nije zakonski utemeljena mora se vratiti u roku od tri godine (presuda Civad od 14. lipnja 2012., C-533/10, t. 21.).
- 28 Cour de cassation (Kasacijski sud) pita primjenjuje li se ta sudska praksa u slučaju da su nadležna tijela dužna izvršiti povrat po službenoj dužnosti. Naime, želi znati treba li odredbe članka 2. stavka 2. drugog podstavka Uredbe od 2. srpnja 1979., u skladu s kojima nadležna tijela izvršavaju povrat po službenoj dužnosti ako u roku od tri godine od dana kad su uknjižila iznos carine utvrde da ta carina nije bila zakonski utemeljena, tumačiti na način da nadležna tijela nakon isteka tog roka više ne mogu izvršiti povrat po službenoj dužnosti, i to čak i ako se ustanovi da su u tom roku utvrdila da carina nije bila zakonski utemeljena.
- 29 Dakle, postoji dvojba u pogledu tumačenja članka 2. stavka 2. Uredbe od 2. srpnja 1979. koji se odnosi na povrat po službenoj dužnosti neosnovano naplaćene carine, koji je preuzet u članku 236. stavku 2. Carinskog zakonika Zajednice.
- 30 Tako se postavlja pitanje mora li se carina koju je carinsko tijelo neosnovano naplatilo vratiti po službenoj dužnosti, s jedne strane, u roku od tri godine [i], s druge strane, ovisi li taj povrat o tome da to tijelo zna identitet subjekata o kojima je riječ, kao i iznose koje je potrebno vratiti svakomu od njih, a da pritom nije dužno provesti prekomjernu istragu.
- 31 Stoga Sudu Europske unije valja uputiti prethodna pitanja.

SLIJEDOM NAVEDENOOG, ovaj sud:

Uzimajući u obzir članak 267. Ugovora o funkcioniranju Europske unije;

UPUĆUJE Sudu Europske unije sljedeća pitanja:

1. Treba li članak 2. stavak 2. Uredbe Vijeća (EEZ) br. 1430/79 od 2. srpnja 1979. o povratu ili otpustu uvoznih ili izvoznih carina, koji je preuzet u članku 236. stavku 2. trećem podstavku Uredbe Vijeća (EEZ) br. 2913/92 od 12. listopada 1992. o Carinskom zakoniku Zajednice, tumačiti na način da se carina koju je carinsko tijelo naplatilo mora vratiti po službenoj dužnosti u roku od tri godine od dana kad je tijelo zaduženo za naplatu uknjižilo iznos navedene carine ili na način da carinska uprava u roku od tri godine od nastanka obveze plaćanja carine treba moći utvrditi da ta carina nije bila osnovana?

2. Treba li članak 2. stavak 2. Uredbe Vijeća (EEZ) br. 1430/79 od 2. srpnja 1979. o povratu ili otpustu uvoznih ili izvoznih carina, koji je preuzet u članku 236. stavku 2. trećem podstavku Uredbe Vijeća (EEZ) br. 2913/92 od 12. listopada 1992. o Carinskom zakoniku Zajednice, tumačiti na način da vraćanje po službenoj dužnosti carine koju je naplatilo carinsko tijelo ovisi o tome zna li to tijelo identitet subjekata o kojima je riječ, kao i iznose koje je potrebno vratiti svakomu od njih, a da pritom ne treba provesti opsežnu ili prekomjernu istragu?

Postupak se prekida dok Sud Europske unije ne donese odluku;

[*omissis*]. [*Postupovna razmatranja*]

RADNI DOKUMENT